

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DM-II.054.3.2026
Warszawa, 03 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 15304

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15304 Pani Posłanki Alicji Łepkowskiej-Gołaś, w sprawie możliwości aplikowania o środki rządowe i unijne przez związki powiatowo-gminne, uprzejmie przedstawiam wyjaśnienia pozostające we właściwości ministra ds. mieszkalnictwa, tj. w zakresie katalogu beneficjentów inwestycji B3.5.1 „Inwestycje w projekty mieszkaniowe”, realizowanej w ramach KPO.

Finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat w ramach inwestycji B3.5.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, udzielane jest na podstawie przepisów rozdziału 3a ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych¹. Wsparcie to udzielane jest na przedsięwzięcia dedykowane gminom, jednoosobowym spółkom gminnym lub związkom międzygminnym, na co wskazuje odwołanie do art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz w art. 5 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a tej ustawy, zawarte w art. 21a ust. 1 tej ustawy. W katalogu beneficjentów wsparcia nie znajduje się związek powiatowo-gminny.

Ustawodawca wprost wskazał w tym przepisie krąg uprawnionych jednostek samorządu terytorialnego, ograniczając go do związków międzygminnych, a więc związków tworzonych wyłącznie przez gminy. W tym katalogu nie ujęto związków powiatowo-gminnych, co oznacza, że nie mogą one występować jako beneficjenci środków z Funduszu Dopłat na podstawie ww. ustawy.

Rozróżnienie to pozostaje w zgodzie z systemem zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, ukształtowanym w ustawach ustrojowych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w szczególności w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego. Tym samym to gmina jest ustawowo odpowiedzialna za prowadzenie polityki mieszkaniowej na poziomie lokalnym, w tym za rozwój zasobu mieszkaniowego.

Natomiast powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, których katalog został określony w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym³. Wśród zadań powiatu ustawodawca nie wymienia budownictwa mieszkaniowego ani prowadzenia lokalnej polityki mieszkaniowej, koncentrując kompetencje powiatu na innych dziedzinach, takich jak edukacja ponadgminna, ochrona zdrowia, drogi powiatowe czy przeciwdziałanie bezrobociu. Co istotne, art. 4 ust. 6 tej ustawy stanowi, że zadania powiatu nie mogą naruszać zakresu działania gmin, co potwierdza wyraźne rozdzielenie kompetencji tych dwóch szczebli samorządu.

---

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 304, z późn. zm.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1153.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 1684.

Zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego pozwalają na tworzenie związków międzygminnych, w ramach których gminy mogą wspólnie wykonywać zadania należące do ich właściwości, w tym zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej. Związki te stanowią więc instrument kooperacji w obszarze zadań własnych gminy, w szczególności gminnego budownictwa mieszkaniowego, co czyni je naturalnym adresatem instrumentów wsparcia przewidzianych w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.

Ustawodawca, konstruując mechanizm finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat, powiązał go z wykonywaniem zadań własnych gmin w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego, a w przypadku powiatów z zadaniami z zakresu pomocy społecznej. Wyraźne rozdzielenie kompetencji gmin i powiatów w ustawach ustrojowych, brak przypisania powiatom zadań w zakresie lokalnej polityki mieszkaniowej (jedynie wskazanie w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zadania własnego polegającego na prowadzeniu mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy – bez wyraźnego wskazania dla związków powiatowo-gminnych) oraz wskazanie w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych wyłącznie gmin i związków międzygminnych jako beneficjentów wsparcia w ramach inwestycji B3.5.1 KPO, uzasadniają przyjęte rozwiązanie, zgodnie z którym związki powiatowo-gminne nie zostały objęte zakresem podmiotowym tej ustawy.

Analiza kompetencji i zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego wskazuje, że ukierunkowanie wsparcia z Funduszu Dopłat na gminy oraz związki międzygminne pozostaje spójne z konstytucyjną i ustawową konstrukcją systemu zadań publicznych w obszarze mieszkalnictwa. Krąg podmiotów uprawnionych do ubiegania się o środki z Funduszu Dopłat, w tym brak możliwości ich otrzymywania przez związki powiatowo-gminne, wynika bezpośrednio z przepisów ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych. To ustawodawca, kształtując treść ustawy, zdecydował o wskazaniu w katalogu beneficjentów m.in. gmin i związków międzygminnych, nie obejmując tym katalogiem związków powiatowo-gminnych.

W obecnym stanie prawnym rozszerzenie katalogu uprawnionych podmiotów o związki powiatowo-gminne w przyszłych naborach dotyczących polityki mieszkaniowej i efektywności energetycznej – w sytuacji gdy zadania te wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji gmin – wymagałoby zmian w ustawach ustrojowych regulujących podział zadań własnych samorządu terytorialnego oraz zasady funkcjonowania związków powiatowo-gminnych. Związki te mogą wykonywać zadania publiczne wyłącznie w granicach powierzonych im przez jednostki samorządu na podstawie ustawowych kompetencji, bez możliwości samodzielnego obejmowania obowiązków przypisanych wyłącznie gminom. Dopuszczenie ich jako beneficjentów naborów musiałoby zatem zostać poprzedzone odpowiednimi zmianami legislacyjnymi, zapewniającymi spójność z systemem prawa.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii